

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Вх № 810/29.07.2011

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОМБУДСМАН
ИЗХ. № М-02/29.07.11.

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД
№ 8055
Дата на подаване 29.07.2011г.

ДО

**ОБЩОТО СЪБРАНИЕ
НА ГРАЖДАНСКА И ТЪРГОВСКА КОЛЕГИИ
НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД**

*УС. Сивил
М. Робинс
По компетенция
св. 333
01.08.11. М.Т.И*

ИСКАНЕ

ОТ

ОМБУДСМАНА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЗА ПРИЕМАНЕ НА ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ ОТНОСНО СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОНЯТИЕТО „ПЕРИОДИЧНО ПЛАЩАНЕ” ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 111, Б. ”В” ОТ ЗАКОНА ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА И ДОГОВОРИТЕ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ВЪРХОВНИ СЪДИИ,

В съдебната практика съществуват различия по приложението на три годишната погасителна давност относно вземанията, визирани в чл.111, буква ”в” от Закона за задълженията и договорите като „други периодични плащания”. Поради това, че липсва легална дефиниция на понятието „периодично плащане”, неговото съдържание поражда спор в правната доктрина, съдилищата тълкуват по различен начин този законов текст и формират по него противоречива съдебна практика. Като пример за такава разнопосочна практика са актовете на съда относно договорните отношения между топлофикационните компании, електроснабдителните и водоснабдителните дружества и мобилните оператори и потребителите на предоставяните от тях стоки и услуги.

В едни случаи съдът приема, че вземанията на тези дружества са периодични плащания и прилага кратката погасителна давност с аргументите, че се касае за повтарящи се през определен период еднородни задължения, без да е необходимо същите да са еднакви по размер.

- С Определение № 111/25.02.2010г. по т.д.№ 906/2009г. ВКС е оставил в сила Решение № 93/12.06.2009г. по в.гр.д.№ 160/2009г. на Бургаски окръжен съд. В мотивите на Определението е посочено, че по релевантния за спора материално правен въпрос вече е налице произнасяне от Върховния касационен съд – Решение № 168/22.12.2009г. по т.д.№ 408/2009г., търговска колегия, второ отделение: помесечните задължения на потребителите за топлинна енергия представляват периодични плащания по смисъла на чл.111, б.,„в” от ЗЗД и за приложението на кратката погасителна давност не е необходимо плащанията да са еднакви по размер.

- С Решение № 26/23.04.2008г.(влязло в сила) по в.т.д.№ 599/2007г. по описа на Великотърновския апелативен съд е приложена тригодишна давност относно вземане на възнаграждение по договор за възлагане на управление, имайки предвид, че месечните възнаграждения се преизчисляват, т.е. не са еднакви по размер.

В други случаи схващането на съда е, че периодични плащания по смисъла на чл.111, б."в" от ЗЗД са тези, при които кумулативно са налице еднородни, повтарящи се през определен период и еднакви по размер престации. С оглед на това, че вземанията на посочените дружества, макар и еднородни и дължими периодично, са различни по размер в зависимост от количеството на потребената електрическа енергия, топлоенергия и вода, същите нямат характер на периодични плащания и към тях следва да се приложи не кратката, а общата погасителна давност.

- С Решение № 1206/30.10.2008г. на ВКС по гр.д.№ 5498/2007г., Вг.о./влязло в сила/ е прието, че дължимите суми за доставка на вода, пречистване и отвеждане на канални води са родово определени престации, дължими през определен период от време, които са различни, в зависимост от количеството на доставената на абонатите вода и стойността на услугите по пречистването и отвеждането ѝ и приложение намира общата петгодишна погасителна давност.

- В мотивите на Решение от 03.06.2010г. по в.гр.д.№ 209/2010г. по описа на Окръжен съд-гр.Кюстендил (влязло в сила) е прието, че вземане на водоснабдително дружество за стойността на предоставяната услуга по доставка на вода, пречистване и отвеждане на канални води няма характер на периодично плащане. Налице са родово определени престации, дължими през определен период от време, които, обаче, са различни по размер. Ето защо намира приложение общата пет годишна давност.

- С Решение № 119/29.04.2010г. към дело: 20104100500293 по описа на Окръжен съд-гр.Велико Търново е потвърдено Решение на Районен съд- гр.Велико Търново от 08.01.2010г. по гр.д.№ 2499/2009г., в чийто мотиви съдът е приел за установено, че при задължението за топлинна енергия няма комутативност, т.е. не е известна занапред стойността му. Размерът на вземанията се обуславя от доставеното количество топлинна енергия в абонатната станция, което е различно за всеки месец и за тях следва да се приложи общата петгодишна давност.

Противоречивата съдебна практика е дала повод и на председателя на Софийски районен съд да отправи предложение до ВКС за приемане на тълкувателно решение по въпроса: „Дали вземанията на топлофикационните дружества за доставена топлинна енергия (респ. вземанията изобщо на всички доставчици на подобни услуги – ел.енергия, вода, тел.услуги и пр.) съставляват задължения за периодично плащане по смисъла на чл.111, б."в" от ЗЗД и като такива се погасяват с изтичането на 3-годишна давност по чл.110 от ЗЗД”

С писмо на ВКС изх.№ 272/29.11.2010г. г-н Красимир Влахов – председател на СРС, е запознат със становището на ВКС, а именно: Решение № 168 от 22.12.2009г. по т.д.№ 408/2009г. на ВКС, ТК, II отд., постановено по реда на чл.290 ГПК, в сила от 01.03.2008г., представлява задължителна практика по смисъла на т.2 на Тълкувателно решение № 1/2009г. на ОСГТК.

Въпреки това, на 18.07.2011г. Софийски градски съд постановява Решение № 4386 по гр.д. № 7341 по описа за 2011г. – окончателно. В мотивите си СГС /стр.2/ посочва, че "...не споделя доводите на въззиваемата, че възприетото в решения на ВКС по чл.290 ГПК различно тълкуване по този въпрос има задължителен характер за съдилищата – такъв съобразно чл.130, ал.2 от ЗСВ имат само тълкувателните решения и тълкувателните постановления.". СГС е достигнал до извода, че приложимата давност за вземанията за доставената топлинна енергия е общата 5-годишна давност по чл.110 ЗЗД. Решението не подлежи на обжалване.

Предвид изложеното и с оглед преодоляване на противоречивата съдебна практика и подобряване защитата на правата на потребителите, на основание чл.125 във връзка с чл.124, ал.1 от Закона за съдебната власт правя настоящото

И С К А Н Е:

ОБЩОТО СЪБРАНИЕ на гражданска и търговска колегии при Върховния касационен съд да приеме тълкувателно решение по въпроса: Какво е съдържанието на понятието „периодични плащания“ по смисъла на чл.111, б."в" от Закона за задълженията и договорите и кои са неговите основни и задължителни характеристики.

**КОНСТАНТИН ПЕНЧЕВ-
ОМБУДСМАН
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

